

SAFER INTERNET DAY

START HET GESPREK OVER DE ONLINE WERELD

11 februari, 2025

Beste ouders en verzorgers,

Heb jij apps geblokkeerd en schermtijd ingesteld voor je kind?

En denk je dat dat genoeg is om je kind te beschermen?

Nee, dat is het helaas in veel gevallen niet. Terwijl je dit leest, worden er online meer kinderen dan je denkt blootgesteld aan manipulatie, chantage en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag. Op manieren die jij misschien niet eens kent.

Kinderen zijn ook op jonge leeftijd al zeer digitaal vaardig. En de mensen met kwade bedoelingen zijn vindingrijk. Jij denkt misschien dat je alles hebt afgeschermd, maar schadelijke content vindt heel vaak toch een weg. Het is tijd om de oogkleppen af te zetten en het gesprek aan te gaan, zeggen De Kindertelefoon en Offlimits in een dringende oproep aan alle ouders. Jouw kind navigeert in een complexe onlinewereld en heeft jouw steun daarbij nodig.

De verborgen onlinewereld van je kind

Kinderen zijn nieuwsgierig, maar ook kwetsbaar. Ze overzien niet altijd de gevolgen van hun onlinegedrag en kunnen zich daardoor moeilijk wapenen tegen de gevaren die ze online tegenkomen. Wat begint als een onschuldig spelletje op Roblox of een chat op Snapchat, kan ongemerkt leiden tot contact met mensen met verkeerde bedoelingen. Zo komen ze in aanraking met schokkende beelden, (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, online pesten of worden ze gechanteerd om naaktfoto's te sturen. Deze ervaringen, die De Kindertelefoon dagelijks terug hoort in gesprekken met kinderen, zijn vaak het resultaat van manipulatie door volwassenen die zich voordoen als leeftijdsgenoten. Uit angst voor straf, schaamte of onbegrip houden de kinderen dit vaak voor zichzelf.

OFFLIMITS

Expertisecentrum Online Misbruik

Roline de Wilde,
directeur
Kindertelefoon

"Elke dag horen we verhalen van echt jonge kinderen die vastzitten in online situaties waar ze geen uitweg in zien. De druk die ze voelen, is enorm. Als ouders willen we onze kinderen beschermen tegen gevaren in de fysieke wereld, soms zelfs meer dan nodig. Maar online lopen kinderen risico's die we vaak niet eens in de gaten hebben. We kunnen hen niet overal voor behoeden, maar we kunnen er wél voor zorgen dat ze er niet alleen voor staan. Blijf in gesprek, toon begrip en zorg dat je kind zich veilig voelt om alles met je te delen. Zo help je hen online weerbaar te worden."

De schaduwzijde van de online wereld van kinderen (voorbeelden: De Kindertelefoon)

- **Leuk! Een onbekende voegt me toe op Snapchat!** Ineens moet je naaktfoto's sturen anders worden er roddels verspreid op school.
- **Foto's uitwisselen van je huisdier?** En ineens is daar een dickpick.
- **TikTok 'veilig'?** Een kind komt heftige beelden tegen over zelfmoord en drugs.
- **Spelletje spelen op Roblox?** Een kind wordt er met de dood bedreigd.
- **Veel geld verdienen?** Je hoeft alleen af te spreken met een onbekende.
- **Foto sturen?** Voor je het weet staan je foto en gegevens in een Telegram groep met onbekenden.

* De Kindertelefoon waarborgt anonimiteit. De voorbeelden die we noemen, zijn representatief en ontdaan van alle herleidbare gegevens.

Ouders spelen een cruciale rol in de online weerbaarheid van hun kind

Helpwanted, de hulplijn bij online grensoverschrijdend gedrag en onderdeel van Offlimits, hoort ook dagelijks de schaduwzijde van de online wereld. Niet alleen van slachtoffers, maar ook van ouders en verzorgers die zich zorgen maken. Vaak zoeken zij advies bij situaties zoals sextortion, grooming, het ongewenst verspreiden van naaktfoto's en cyberpesten met AI-gegenereerde nudes.

"Wanneer kinderen de juiste basis voor online weerbaarheid en online gedrag niet goed meekrijgen, missen zij essentiële vaardigheden die zij in de rest van hun leven nodig zullen hebben. Aan de ene kant ligt daar een belangrijke rol voor voorlichting: scholen verschillen sterk in hoe ze digitaal burgerschap en mediawijsheid integreren in het onderwijs. Kinderen zouden structureel moeten leren over online risico's, privacy en de impact van hun online gedrag. Tegelijkertijd ligt er een cruciale rol voor ouders & opvoeders. Jij bent degene die het dichtst bij je kind staat en die kan helpen om op een veilige en bewuste manier met de online wereld om te gaan. Dat begint bij weten wat er speelt in het leven van je kind – zowel online als offline – en je kind daarin begeleiden waar nodig."

Robbert Hoving
directeur-bestuurder
Offlimits

HANDVATTEN VOOR OUDERS

Een goed gesprek begint met openheid en vertrouwen, zonder oordeel. We hebben praktische handvatten opgesteld die je kunnen helpen om met je kind in gesprek te gaan over wat er online gebeurt.

Signalen herkennen:

Ouders kunnen letten op gedragsveranderingen zoals afzondering, prikkelbaarheid, slechter slapen, telefoon verbergen, problemen op school, of financiële problemen.

Als je kind hulp nodig heeft:

- Blijf kalm waardoor je een veilige basis biedt.
- Stel gerust. Online grensoverschrijdend gedrag is nooit de schuld van het slachtoffer. Benadruk dat de verantwoordelijkheid bij de pleger ligt.
- Laat je kind meedenken in een oplossing. Dit herstelt het gevoel van controle.

OFFLIMITS

Expertisecentrum Online Misbruik

Open gesprek over de online wereld:

- Praat regelmatig met je kind over hun online ervaringen.
- Toon nieuwsgierigheid; vraag wat ze leuk vinden aan bepaalde apps of games en met wie ze contact hebben.
- Gebruik de actualiteit als aanleiding voor een gesprek.
- Bespreek online seksualiteit als normaal onderdeel van de ontwikkeling van een kind.
- Neem een open en niet-oordelende houding aan wanneer je met je kind praat.
- Heb ook oog voor de positieve kanten van de digitale wereld; samenwerken, communiceren, zelfexpressie, ontdekken identiteit, vriendschappen aangaan.

Positief en respectvol online gedrag stimuleren:

- Vergelijk online en offline gedrag; wat we offline normaal vinden -vriendelijk zijn, elkaar respecteren en helpen- zou online ook vanzelfsprekend moeten zijn.
- Leer je kind anderen te ondersteunen.
- Stimuleer actie als ze online grensoverschrijdende gedrag zien; niet meedoen aan pesten, shamen of roddelen en schadelijke beelden of berichten niet verder verspreiden.

Online privacy:

- Leg uit dat online (on)veiligheid niet alleen gaat over onbekenden, maar ook over hoe bekenden informatie delen en gebruiken.
- Bekijk samen de privacy-instellingen.
- Leer je kind om geen persoonlijke gegevens openbaar te delen.

Overbescherming voorkomen:

- Laat kinderen begrijpen wat veilig en onveilig gedrag online is. Beperk ze niet in hun ontdekkingstocht door telefoon in te nemen of internetgebruik te beperken.
- Creëer een omgeving waarin fouten maken mag en kinderen weten dat ze bij jou terecht kunnen voor hulp.

OFFLIMITS

Expertisecentrum Online Misbruik